

КАФЕДРА СЦЕНІЧНОЇ МОВА

СИЛАБУС

ВОКАЛЬНА ПАРОДІЯ

Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Ступінь освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	026 Сценічне мистецтво
Освітньо-професійна програма	Сценічне мистецтво («Акторське мистецтво драматичного театру», «Акторське мистецтво театру ляльок»)
Статус	Вибіркова

Курс	4
Семестр	8
ECTS	4
Аудиторних годин	32
Лекції	5
Практичні	27
Індивідуальні	
Самостійна робота	88
Семестровий контроль	залік

Інформація про викладача	
ПІБ, посада	Хуторська Анна Йосифівна, доцент кафедри сценічної мови
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Hutorska.pdf https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=a-TZeGcAAAAJ https://orcid.org/0000-0001-6933-8286
e-mail	snumiki@ukr.net

Анотація навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни «Вокальна пародія» складено відповідно до освітньо-професійної програми Сценічне мистецтво («Акторське мистецтво драматичного театру», «Акторське мистецтво театру ляльок») з підготовки бакалаврів та навчального плану. Силабус визначає обсяг знань, які мають здобути здобувачі вищої освіти, комплекс умінь та компетентностей, яких повинні набути здобувачі вищої освіти відповідно до вимог освітньо-професійної програми, алгоритму вивчення дисципліни «Вокальна пародія» необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання програмних результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Метою вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Вокальна пародія» є оволодіння здобувачем вищої освіти комплексом теоретичних знань щодо створення задуму та сценічного втілення естрадного номеру вокальної пародії, практичними навичками вокального пародіювання із використанням усього спектру виразових засобів у їх гіперболізованому вигляді, формування навичок самостійної роботи зі створення повноцінної вокальної складової характерного сценічного образу, відповідно до образного змісту та драматургічного задуму естрадного номеру, а також навичок ефективної та креативної роботи у колективі.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні **знати**:

- найпоширеніші засоби втілення сміхової образності – пародію та пародіювання, та комплекс виражальних засобів, що їх вирізняє та конкретизує серед інших форм комічного;
- основні жанрові типи пародіювання та можливості їх застосування задля досягнення результату;
- основні особливості музичного мистецтва різних епох, художніх напрямів, течій, жанрів та національних музичних шкіл, а також особливості творчості композиторів та виконавців твори яких чи виконавські інтерпретації піддаються пародіюванню.

Уміти:

- демонструвати володіння вокально-технічними та вокально-виконавськими навичками акторського співу відповідно до власних індивідуальних можливостей;
- адекватно застосовувати навички загострення виразових засобів виконання, мати розвинуту музичну пам'ять;
- аналізувати інтонаційно-смісловий аспект, особливості мелодики та специфіку її розвитку, практично вдосконалювати чистоту інтонації та почуття ритму, навички вокальної артикуляції, навички вокального дихання, адекватного особливостям мелодики, ритміки, динаміки вокального твору;
- застосовувати навички фразування, відповідного до вербального тексту та обраної драматургії твору;
- створювати атмосферу творчого партнерства та ансамблю в процесі виконання вокального твору;
- самостійно складати інтерпретаційну стратегію сценічного образу пародійного вокального твору, осмислювати особливості драматургії та створювати цілісний образ, що буде розпізнаний глядачем;
- свідомо, самостійно вдосконалювати особистісну естетичну культуру;
- опановувати новітні тенденції сучасного театрального мистецтва у вокальному дискурсі та творчо їх застосовувати у власній професійній діяльності.

Здобуті знання та уміння забезпечують формування таких **компетентностей**, зокрема:

- ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК06. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.
- ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- СК01. Здатність генерувати задум та здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва.
- СК02. Здатність до творчого сприйняття світу та його відтворення у художніх сценічних образах.
- СК03. Здатність до ефективної діяльності у колективі в процесі створення сценічного твору, керівництва роботою і / або участі у складі творчої групи в процесі його підготовки.

- СК04. Здатність до професійного опанування змістових (інформаційного, виразно-образного) рівнів сценічного твору.
- СК05. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.
- СК06. Здатність до оперування специфічною системою виражальних засобів (акторсько-виконавськими, хореографічно-пластичними, музично-вокальними) при створенні сценічного твору.
- СК08. Здатність оперувати новітніми інформаційними й цифровими технологіями в процесі реалізації художньої ідеї, осмислення та популяризації творчого продукту.
- СК09. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом.
- СК11. Здатність аналізувати твори літератури і мистецтва на основі критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять сценічного мистецтва.
- СК14. Здатність враховувати етичні засади професійної діяльності.

Згідно з вимогами освітньої програми навчальна дисципліна спрямована на формування **програмних результатів навчання:**

- ПРН04. Здійснювати пошук необхідної інформації у професійній літературі, в мережі Інтернет та інших джерелах.
- ПРН05. Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення до розв'язання відповідних задач професійної діяльності у сфері сценічного мистецтва.
- ПРН06. Генерувати та концептуалізувати художню ідею та твір.
- ПРН07. Обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу (демонстрації).
- ПРН09. Обирати оптимальні художньо-виражальні (акторсько-виконавські, хореографічно-пластичні, музично-вокальні) та технічні засоби відтворення креативного задуму при реалізації сценічного твору (проєкту).
- ПРН15. Знати основні закони психології творчості.
- ПРН17. Вміти обирати адекватні засоби презентації результатів власної професійної діяльності у сфері сценічного мистецтва.

Перелік тем

Тема 1. Музична пародія як найактивніший засіб комічного в музиці. Пародія та пародіювання – спільне та відмінне.

Тема 2. Основні жанрові типи пародії: історичний дискурс.

Тема 3. Прийоми та методи вокального пародіювання.

Тема 4. Жанровий та стильовий контрапункт як маркер пародіювання.

Тема 5. Створення вокальних пародійних номерів на основі фольклорних, класичних, джазових зразків музичного мистецтва.

Форми та технології навчання

Практичні заняття (очні та дистанційні), самостійна робота, публічні виступи, відеороботи.

Навчальні ресурси

Для забезпечення освітнього процесу використовується нотний фонд бібліотеки ХНУМ імені І. П. Котляревського, аудіо та відео записи, методична література. Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу Viber, Messenger тощо.

Система оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для диференційованого заліку	для заліку
90–100	A	Відмінно	зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань студентів

90–100–A– відмінно – студент демонструє високий рівень свідомого музичного мислення та вокальної підготовки при створенні пародійного художнього образу твору, наявність яскравої творчої інтерпретації вокального твору та високий рівень емоційного та змістовного наповнення, демонстрація творчої співпраці з концертмейстером та високий рівень ансамблевої узгодженості, сформованість та стійкість вмін та навичок, що використовуються при публічному показі.

82–89–B– добре – студент демонструє достатньо високий рівень свідомого музичного мислення та вокальної підготовки при створенні пародійного художнього образу твору без суттєвих недоліків та помилок, наявність адекватної реалізації задуму з елементами власної інтерпретації художнього твору, достатньо високий рівень емоційного наповнення та творчої співпраці з концертмейстером, значна ансамблева узгодженість з партнерами, достатня сформованість вмін та навичок, що використовуються при публічному виступі але недостатня їх стійкість.

75–81–C– добре – студент демонструє розвинутий рівень свідомого музичного мислення та належний рівень вокальної підготовки при створенні пародійного художнього образу, але має незначні недоліки чи помилки або деякі голосові вади, що можливо виправити, має цікавий задум але власна інтерпретація не зовсім переконлива, можливі незначні помилки вербального ряду, достатній рівень емоційного наповнення та узгодженості з партнерами по ансамблю та концертмейстером, навички та вміння, що використовуються при публічному виступі сформовані, але проявляються епізодично, наявне деяке сценічне хвилювання, що заважає створенню повноцінного враження від виступу.

64–74–D– задовільно – студент демонструє в цілому достатній рівень вокальної підготовки, наявні помилки при виконанні вокальних творів на музичному та вербальному рівнях, має достатній рівень емоційного наповнення художнього образу, власна інтерпретація відсутня, достатній рівень координації з концертмейстером та не заважає партнерами по ансамблю, демонструє достатню сформованість вмін та навичок, що використовуються при публічному виступі але не має стабільності.

60–63–E– задовільно – студент демонструє посередню вокальну підготовку, але програму опанував, наявні значні помилки у виконанні творів на музичному та вербальному рівнях, посередній рівень емоційного наповнення художнього образу та невиразна акторська робота, низький рівень координації з концертмейстером, може заважати партнерам по

ансамблю, демонструє посередню та епізодичну сформованість вмінь та навичок, що використовуються при публічному виступі,

35–59–FX– незадовільно

(з можливістю повторного складання) – студент демонструє низький рівень вокально-технічної підготовки, не в повному обсязі опанував програму, наявні значні помилки при виконанні творів, що спотворюють текст музичного твору – забуває вербальний чи музичний текст, робить невинуваті зупинки, має значні голосові вади чи низький рівень вокальних навичок та вмінь, але розуміє необхідність їх виправлення, невиразна акторська робота та відсутність сценічної культури, відсутня координація при співпраці з концертмейстером.

0–34–F– незадовільно

(з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) – студент не опанував змістовну частину курсу, демонструє низький рівень вокально-технічної підготовки та не має свідомої мотивації до її покращення, акторське втілення непереконливе, відсутня вокальна та сценічна культура.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів вищої освіти у міжнародних та вітчизняних конкурсах творчих робіт, концертах класу, факультету, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика навчальної дисципліни

Викладання дисципліни відповідати вимогам «Положення ХНУМ імені І. П. Котляревського про академічну доброчесність» та «Кодексу академічної доброчесності ХНУМ імені І. П. Котляревського»

Рекомендовані джерела

1. Антонюк В.Г. Вокальна педагогіка (сольний спів): підручник. Київ: ЗАТ «Віпол», 2007. 174 с. URL: <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjaw6e95qn0AhXEmIsKHeWiDBIQFnoECAUQAQ&url=http%3A%2F%2F194.44.152.155%2Felib%2Flocal%2Fsk722654.pdf&usg=AOvVaw1o7wh3yJ-pXf1xM7ELbo-I> (дата звернення: 17.03.2023).
2. Баланко О.М. Сучасна українська камерно-вокальна музика як виконавський феномен : навч. посіб. Житомир : О.О. Євенок, 2018. 207 с.
3. Голос людини та вокальна робота з ним : монографія / [Г.Є. Стасько, О.Д. Шуляр, М.Ю. Сливоцький та ін.]. Івано-Франківськ : Видавництво ПНУ, 2010, 336 с. URL: <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwifm4nk6Kn0AhVSEncKHTLTBzcQFnoECAIQAQ&url=http%3A%2F%2F194.44.152.155%2Felib%2Flocal%2F2911.pdf&usg=AOvVaw0YmhBmk3XY0m2UpE4vkvBM> (дата звернення: 17.03.2023).
4. Дорошенко В.О. Сольний спів як засіб виховання студента-актора : навчально-методичний посібник. Х. : Колегіум, 2010. 152 с.
5. Горбунова І.В. Музичне пародіювання як засіб створення сатиричної образності (на прикладі творів українських та російських композиторів XIX - XXI століть): автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 17.00.03 ; Одес. держ. муз. акад. ім. А.В. Нежданової. Одеса, 2010. 16 с

6. Горбунова І. Пародія // Українська музична енциклопедія. Т.5. Київ: видавництво ІМФЕ, 2018. С.76-83. URL: <http://www.etnolog.org.ua/pdf/stories/dovidkovi/2018/ume5.pdf> (дата звернення: 17.03.2023).
7. Соломонова О. Іронічні варіації на хвилюючу тему (до проблеми жанрової своєрідності музичної пародії) // Українське музикознавство. Київ, 2003, вип. 31. С. 245-254.